

Aan het college van Gedeputeerde Staten
gedeputeerde mr. J. Weber

Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp: Natura2000 Nieuwkoopse Plassen

Geachte heer Weber,

Op 23 september j.l. hebben wij u, tijdens de opening van de natuurboerderij Stein in Oukoop door staatsecretaris Bleker, een brief overhandigd welke gaat over Natura2000 Nieuwkoopse Plassen. Deze brief was oorspronkelijk gericht aan de staatssecretaris, is echter toen nog niet aan hem meegeven maar in overleg met de gemeente Bodegraven, eerst aan u overhandigd. Dat wij die dag de gelegenheid aangrepen om de bijgaande brief van 23 september aan de staatsecretaris te willen aanbieden komt door onze grote ongerustheid over het proces Natura2000. Dit schrijven is mede bedoeld als toelichting op de bijgaande brief welke was gericht aan de staatssecretaris.

Verontrust

In een persoonlijk gesprekje vertelde ik u over de hele procesgang zoals die tot op dit moment is verlopen. En dan met name over de slechte communicatie daarover met de streek. U beloofde toen dat u dit ter harte zou nemen en spoedig contact daarover zou hebben. Maandag 3 oktober belde ik uw secretariaat en herhaalde ik graag met de gedeputeerde zelf te spreken over het proces. Dinsdag 4 oktober werd ik teruggebeld door een hoge ambtenaar met de mededeling dat u geen gesprek wilde, maar dat dit proces-overleg met de ambtenaren zelf gehouden moest worden. Stom verbaasd zijn wij als landbouw hierover!

De PAS

Het gaat om het contact met de streek. Met name in deze cruciale fase van het Beheerplan, waarin de uitkomsten van de PAS (de stikstof-invloed op natuurwaarden) worden bepaald. Het stikstof-dossier is van grote invloed op alle veehouderijen in de wijde omgeving van de Nieuwkoopse Plassen. Ambtelijk is in het begin van het proces aangegeven dat rechtstreeks overleg tussen provincie en landbouw op elk moment mogelijk is. Daar blijkt in de praktijk in deze fase weinig van te kloppen. Regelmatig is het laatste half jaar om overleg gevraagd, met name over de input van de stikstofcijfers, steeds is het antwoord "afwachten, we zijn nog niet zover". Nu is het laatste antwoord, "wacht tot eind oktober, begin november, dan hebben we definitieve cijfers." Terwijl landbouw allang had moeten meedenken, moeten zien wat de provinciale en lokale stikstof-input is waarmee de landelijke stikstofrekening Aerius wordt gevoed en wat de eerst globale en steeds definitiever wordende output voor gevolgen heeft.

Waarom is transparantie vanaf het begin zo belangrijk? Op de 1^e plaats omdat de provincie niets te verbergen mag hebben. Volledige transparantie wekt vertrouwen en geeft draagvlak. Op de 2^e plaats

omdat de streek dan tijd genoeg heeft om in- en output te volgen, inclusief alle wijzigingen in de rekenmethoden. Op de 3^e plaats omdat de tijd zeer dringt. Aan het eind van dit jaar moet de stikstofparagraaf zijn vastgesteld en heeft landbouw waarschijnlijk onvoldoende tijd om zich achteraf in ingewikkelde cijfers te verdiepen. En op de 4^e - jammer genoeg meest betreuenswaardige plaats - omdat wij het gevoel hebben dat er ambtelijke "gestuurd" wordt met de stikstof-cijfers. We hebben het sterke gevoel dat de uitkomst vooraf al vast staat: dat wellicht zal blijken dat alle boeren uit de Meijegraslanden nu of in de volgende beheerplanperiode tóch moeten verdwijnen of stoppen vanwege de ammoniak. Waarom? Onder andere omdat uit het vorige Natura2000-Haalbaar- en Betaalbaar-onderzoek van oktober 2009 bleek: "als alle veehouders uit de Meijegraslanden zouden verdwijnen, dan zou exact het stikstofprobleem voor het hele Natura2000-gebied Nieuwkoop opgelost zijn". Nou, toevalliger kan het niet!

Aan de Statencommissie vertelde u op 31 augustus 2011 dat "in het huidige beeld de landbouw slechts een beperkte bijdrage levert aan de stikstofdepositie" terwijl onlangs ambtelijk mondeling werd aangegeven dat de bemesting van de Meijegraslandpercelen een flinke bijdrage aan de stikstof geeft. Kortom onzekerheid en ongerustheid. Als er dan op dat moment ambtelijk overleg uitgesteld wordt, is het vertrouwen weg! En als wij daarna aan u onze ongerust laten blijken en u vragen om rechtstreeks overleg over het huidige proces, weigert u!

Wij vragen ons nu af "gedeputeerde Weber, neemt u ons gebied wel serieus?"

Op dit moment is er op het EHS-dossier een voorzichtig compromis in de maak tussen de Stichting Behoud Meijegraslanden en de Vereniging Natuurmonumenten om de veehouders wél in het gebied te kunnen laten ondernemen. Maar ons bekruipt het sterke gevoel dat de provincie straks met de uitkomst van de PAS verwerkt in Natura2000, probeert om het broze EHS-compromis om zeep te helpen en vanuit de wettelijke Natura2000-status de veehouders alsnog dwingt om te vertrekken of te stoppen.

Beheerplan

Het hele Natura2000-Beheerplanproces is moeizaam geweest. Veel kanttekeningen vanuit landbouw zijn genegeerd. Hoewel Natura2000 en EHS formeel gescheiden trajecten zijn, is het huidige concept-beheerplan doorspekt met EHS-oplossingen. Er staat bijvoorbeeld nog steeds in het Beheerplan dat het overgrote deel van de Meijegraslanden in het kader van de EHS omgevormd zal worden tot Overjarig Riet en zuurgevoelig Blauwgrasland, wat nieuwe extra stikstofproblemen voor veehouders in de nabijheid zal gaan opleveren. De Meijegraslanden is een uniek cultuurhistorisch waardevol open weidelandschap met koeien, wat door iedereen zeer gewaardeerd wordt en waarvan men vindt dat het behouden moet blijven. Als dit gebied wordt ingericht met riet, verdwijnen uitzicht en openheid. Natuurmonumenten kan niet aantonen dat er in de toekomst voldoende geld is om dit riet- en blauwgraslandgebied dan te beheren. De kans is zeer groot dat het gebied op termijn zal verbossen wegens gebrek aan onderhoud. Het kan dan zeker niet bijdragen aan Natura2000-doelen.

Schrappen van nationale koppen

Natura2000 is bedoeld om alléén de bestaande, vanuit Europa aangewezen natuurdoelen, te beschermen. 20 van de 27 Natura2000 doelen in het Nieuwkoopse Plassengebied zijn niet Europees gekwalificeerd. De motie Koopmans-Lodders verzoekt de regering in beheerplannen alleen dié maatregelen op te nemen die rechtstreeks verband houden met de bescherming van de opgenomen soorten in bijlage I en II van de Habitatrichtlijn. De staatsecretaris schrijft in het 10-puntenplan van september 2011 dat complementerende doelen in Natura2000-gebieden geschrapt zullen gaan worden. Wij vragen om het beheerplan zo spoedig mogelijk herschrijven, alléén gericht op Europees verplichte doelen. Met daarin een sociaal-economische paragraaf welke ook ingaat op de gevolgen van alle (agrarische) bedrijven, inclusief een nieuw Haalbaar- en Betaalbaarhoofdstuk gebaseerd op huidige reële budgetten. In de brieven van de Kamer van Koophandel aan de provincie d.d. 14 april

en 29 aug 2011, waar LTO deel neemt in de werkgroep Natura2000-Nieuwkoop, is een aantal van de bovenstaande opmerkingen ook al aangegeven. Tot op heden hebben wij wederom geen antwoord gekregen op deze brieven.

Informatie aan burgers en bedrijven

Illustreerend voor de communicatie met de streek is de informatie-verstrekking. Meerdere keren heeft LTO samen met de Kamer van Koophandel aangedrongen op een echte informatieavond voor de streek. Er is pas op 29 april 2010 een door de provincie heel slecht georganiseerde inloopmiddag/-avond gehouden waar een handvol mensen op af kwam. De provincie stelde na afloop doodleuk vast dat "Natura2000 niet leeft in de streek". We waren zeer ontevreden over de organisatie hiervan. Op 29 november 2010 is er op initiatief door de Kamer van Koophandel zelf een info-avond over Natura2000 georganiseerd, met wél een bomvolle zaal. Die avond kon de provincie natuurlijk niet worden aangesproken op Natura2000, omdat zij niet de initiatiefnemer was. Er is nog wel een info-avond op 30 maart 2010 voor de agrariërs geweest maar nooit meer een voor de burgers en de overige bedrijven.

Vertrouwen

De kern is het toegenomen gebrek aan vertrouwen in het beheerplanproces en de weigering onlangs van u als politiek verantwoordelijke, om daar met de landbouw over te spreken. De veehouders rond het gehele plassegebied en bewoners van de Meije die graag de koeien in de wei willen blijven zien, zijn niet gerust door de koers die Zuid Holland nu vaart. Toch hopen wij dat u, spoedig met ons het gesprek aangaat over het komende traject in het beheerplan-proces en dat het vertrouwen hersteld zal worden.

Namens de LTO-Noord-afdelingen:

Alphen-Nieuwkoop, Aar en Amstel, Bodegraven e.o., Woerden e.o.
en LTO-Noord Zuid-Holland

Sjaak Voorend

Corresp. J.G.M. Voorend
Meije 213
3474MB Zegveld
j.voorend.meije@hetnet.nl

kopie: leden van de Statencommissie Groen en Water
gemeente Nieuwkoop, Bodegraven en Woerden
2e kamercommissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Bijlage: de brief van 23 september 2011, in 1^e instantie gericht aan staatssecr. Bleker,
welke overhandigd is aan gedeputeerde Weber